УДК 004.738.5

Загрози інформаційній безпеці держави в соціальних інтернет-сервісах

Молодецька К.В., доцент, kmolodetska@gmail.com
Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир

Сьогодні постійно зростає роль соціальних інтернет-сервісів (СІС) як електронної платформи для соціальної комунікації громадян [1-3]. Велика кількість сучасних СІС дозволяє учасникам взаємодії у СІС, яких називають акторами, обрати найбільш зручний і ефективний засіб поширення контенту й комунікації, реалізації особистісних та групових інтересів. Популярність СІС зумовлена широкими можливостями для спілкування, розповсюдження мультимедійного контенту різного типу, створення подій з метою перенесення віртуальної взаємодії акторів оффлайн тощо. Однак, СІС окрім усіх позитивних комунікаційних характеристик є джерелом загроз інформаційній безпеці держави (ІБД) [1, 3]. Використання віртуальних спільнот СІС для поширення недостовірного, неповного і упередженого контенту створює передумови маніпулювання суспільною свідомістю, реалізації інтересів окремих учасників інформаційної взаємодії. Незважаючи на значний рівень наукового дослідження проблем ІБД, визначення загроз ІБД в СІС і їх класифікації є актуальною. Аналіз останніх досліджень і публікацій [1-3] показав, що проведення наукових досліджень у обраному напрямку ускладнюється відсутністю нормативно-правового забезпечення, що дозволило б розробити дієві механізми впливу на інформаційний простір, ресурси, інфраструктуру та технології на державному рівні. Відомо, що взаємодія акторів віртуальних спільнот у СІС є відносно новим феноменом [1], що додатково актуалізує обраний напрямок досліджень. Метою доповіді є розроблення узагальненої класифікації загроз ІБД у СІС.

Сьогодні на завершальному етапі знаходиться підготовка Концепції інформаційної безпеки України, яка визначає загрозу ІБД як «наявні та потенційно можливі явища і чинники, які створюють небезпеку життєво важливим інтересам людини і громадянина, суспільства і держави в інформаційній сфері» [4]. Встановлено, що загрози національній безпеці України в СІС пов'язані із загрозами комунікативного характеру в сфері реалізації потреб людини і громадянина, суспільства та держави. В свою чергу, такі загрози у СІС включають [4]: зовнішні негативні інформаційні впливи; інформаційний вплив на акторів; поширення суб'єктами інформаційної діяльності у СІС викривленого, недостовірного та упередженого контенту; створення, розповсюдження, передача та зберігання контенту з метою підтримки, супроводження чи активізації злочинної та терористичної діяльності.

Висновки. Встановлено, що загрози ІБД у СІС мають комунікативний характер і проявляються у сфері реалізації потреб щодо продукування, споживання, розповсюдження та розвитку національного стратегічного контенту та інформації. Розробка єдиної класифікації загроз ІБД забезпечить реалізацію процесів їх аналізу, оперативного виявлення і ефективної протидії на державному рівні.

Список літератури

1. Грищук Р. В., Даник Ю. Г., Самчишин О. В. Мобільні соціальні інтернет-сервіси як один із різновидів масової комунікації на сучасному етапі // Безпека інформації. – 2015. – Т. 21. – № 1. – С. 16–20.
2. Missaoui R., Sarr I. Social Network Analysis – Community Detection and Evolution. – Switzerland : Springer International Publishing, 2014. – 272 p.
3. Пелещишин А. М. Сєров Ю. О., Березко О. Л. [та ін.] ; за ред. А. М. Пелещишина. Процеси управління інтерактивними соціальними комунікаціями в умовах розвитку інформаційного суспільства : монографія. – Л. : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 368 с.
4. Проект Концепції інформаційної безпеки України : [електронний ресурс] / Сайт Міністерства інформаційної політики України. – Режим доступу: http://mip.gov.ua/documents/30.html (дата звернення: 03.03.2016). – Назва з екрану.